

gegeven. Als vrucht daarvan werd de volgende verklaring, door Ds Van Duin schriftelijk aan de Commissie gegeven, de Synode aangeboden:

Ondergeteekende aanvaardt voor zichzelf de beide in Genesis 2 en 3 met name genoemde boomen in den eigenlijken of letterlijken zin, en belooft, bij al zijn ambtelijken arbeid alleen deze opvatting, ook als zijnde in dezen de eenige leer der Geref. Kerken, te zullen voordragen. Wat de slang en haar spreken betreft, acht hij persoonlijk naast de letterlijke opvatting ook mogelijk onder de slang den duivel te verstaan, maar wil in afwachting van de beslissingen der Generale Synode inzake het desbetreffende bezwaar, tot op dien tijd alleen de letterlijke opvatting voordragen.

(w.g.) W. E. VAN DUIN.

Men lette er wel op, dat deze verklaring niet door de Synode is opgesteld, noch ook door de Commissie, welke met Ds Van Duin heeft gekonfereerd.

Maar door Ds Van Duin zelf.

Had de Synode hem een verklaring ter onder-teekening voorgelegd, dan zou zij ongetwijfeld een andere redaktie hebben gekozen.

Nu stond zij echter voor de dubbele vraag: zullen wij er op staan zelf een verklaring op te stellen en: is deze verklaring bevredigend.

Men heeft er de Synode een verwijt van gemaakt, dat zij de opstelling van de verklaring aan Ds Van Duin overliet, terwijl zij van Dr Geelkerken eischte, dat hij haar verklaring zou onderschrijven.

De één was er haastig bij om hier het gebruikelijke „meten met twee maten” te konstateren.

Mr Knibbe, diaken te Leiden, die in zijn bezwaarschriften beweerde had, dat de Synode niet gerechtigd was om onderteekening van een door haar gestelde verklaring van Dr Geelkerken te vorderen, meende hierin zelfs een bewijs te zien, dat zij op haar oorspronkelijk gevoelen was teruggekomen en zich tot zijn meening had bekeerd!

Het antwoord, door de Synode hem gezonden op zijn bezwaren, had het hem anders kunnen leeren!

Neen, de Synode gaf haar recht om iemand een door haar zelve vastgestelde formule voor te leggen, niet prijs door aan Ds Van Duin toe te staan een door hem gekozen formule voor te dragen.

Hiermede werd in geen enkel opzicht ook maar de schijn gewekt, dat zij op het standpunt van Ds Van Duin was overgekomen.

En ook de inhoud der verklaring van Ds Van Duin geeft geen recht tot bovengenoemde veronderstelling.

Deze verklaring kan moeilijk anders worden opgevat, dan dat Ds v. Duin zich aan de beslissing der Synode inzake de beide met name genoemde Paradijsboomen niet alleen ambtelijk konformeert, maar de opvatting, daarin vervat, voor zijn persoonlijke rekening neemt en alle disputabiliteit in deze als in strijd met de Heilige Schrift verwerpt.

Immers, duidelijk verklaart hij „ondergeteekende aanvaardt voor zichzelf” enz. Dat moet toch wel persoonlijke instemming beteekenen.

Verder belooft hij „bij al zijn ambtelijken arbeid alleen deze opvatting, ook als zijnde in dezen de eenige leer der Gereformeerde Kerken, te zullen voordragen”. Nu moge men de door ons gespateerde uitdrukking mooi vinden of niet, waar het op aankomt is dit: mag daaruit iets anders worden gelezen, dan dat de disputabiliteit in deze door hem ten eenenmale wordt uitgesloten. Hij onderschrijft die opvatting als de eenige leer der Gereformeerde Kerken in casu. Een andere opvatting is alzoo volgens hem niet toelaatbaar. En die niet-toelaatbaarheid rust voor den Gereformeerde natuurlijk enkel en alleen in Gods Woord.

Kan het daarom verwonderen, dat het eerste deel dezer verklaring bij de Synode bevrediging wekte?

Ten opzichte van het tweede deel kon de Synode niet in diezelfde mate bevredigd zijn.

Daarin toch spreekt Ds Van Duin uit, dat hij „persoonlijk naast de letterlijke opvatting” van de slang en haar spreken het ook mogelijk acht, dat onder de slang de duivel moet worden verstaan.

Maar hij wil in deze de beslissing der Synode over het gravamen van Leeuwen afwachten.

En tot op dien tijd zal hij over dit punt niet slechts zwijgen, doch alleen de letterlijke opvatting voordragen.

Nu denke men zich den toestand wel in.

Aan Dr Van Leeuwen werd toegestaan op dit punt een gravamen in te dienen, terwijl hij nog altijd zijn *ambt als Dienaar des Woords in een onzer kerken* ongestoord uitoefent.

Zou dan de Synode billijk hebben gehandeld, indien zij tot Ds Van Duin zei: maar gij blijft om uw gravamen, dat precies van dezelfde strekking is als dat van Dr Van Leeuwen, in uw bediening geschorst?

Als men van „meten met twee maten” spreekt, dan zou dat euvcl hier zijn begaan.

Voor handhaving der schorsing bestond nog te minder reden, waar Ds van Duin eigener beweging verder ging, dan van hem geëischt zou kunnen worden.

Ingeval iemand een afwijkend gevoelen in een gravamen belichaamt, wordt door de kerk niet meer

van hem gevorderd, dan dat hij hangends zijn zaak voor dat gevoelen geen propaganda maakt.

Ds Van Duin verzekerde evenwel, dat hij alleen „de letterlijke opvatting” zou voordragen.

Als de Synode een verklaring had outworpen, zou zij stellig dit niet van hem hebben bedongen en zich met minder hebben tevreden gesteld.

Onlangs werd evenwel geschreven, dat dezelfde verklaring ook wel door Dr Geelkerken en andere dissenteerende broeders kon worden onderschreven.

Op zichzelf iets ongelooflijks.

Wij zullen ten bewijze daarvan de heele zaak-Geelkerken en de bewoordingen, waarin hij onderteekening van de verklaring weigerde, niet meer ophalen.

Wel willen we even de aandacht vestigen op de wijze, waarop wij dit hoorden beredeneeren.

Kijk eens, zoo zegt men, de woorden „ook als zijnde in dezen de eenige leer der Gereformeerde Kerken” behoeven volstrekt niet in te houden, dan men de bedoelde opvatting niet disputabel acht. Men konstaleert er alleen door, dat sinds de Synode van Assen in 1926 dit de eenige leer der Gereformeerde Kerken is. Meer niet.

Wie er echter deze beteekenis in zou willen schuiven, zou daarmee toonen op dit punt niet Gereformeerde, maar Roomsche te zijn.

De Roomsche legt zich bij een opvatting neer, omdat de kerk gesproken heeft.

Doch de Gereformeerde aanvaardt slechts als „eenige leer” wat gegrond is op de Schrift.

Als Dr G. en anderen onder voorbehoud van die uitlegging bereid waren te onderteekenen, zou dit onmogelijk kunnen worden geaccepteerd.

Intusschen kan men uit al dit geschrijf leeren, dat het per saldo toch maar beter is, dat de Synode zelf een verklaring opstelt.

Wanneer heel een Synode aan een formulering arbeid, zal ze allicht wel zoo juist zijn dan wanneer één persoon haar geeft.

Bovendien kan zij bij eventueel geschil dan uitspreken wat haar bedoeling is geweest.

Het is wel jammer, dat de Synode dan haar toegeeflijkheid wat moet inkrimpen.

Maar de ondervinding der laatste weken deelde wijze lessen uit.

Het welzijn der kerken moet het zwaarst wegen. Intusschen heeft men vernomen, dat Ds Van Duin nog altijd niet het Woord bedient.

Zijn schorsing is door de Classis Haarlem opgeheven.

Toch waren er van de 28 stemmen nog 10 tegen en één blanco.

En op een latere vergadering van de Classis werd besloten met de effectueering van de opheffing der schorsing te wachten tot de Generale Synode opnieuw over de zaak zal hebben gehandeld.

Welke zwaarigheid zich thans weer heeft voorgedaan, meldt het Classicaal verslag niet.

Wij hadden gehoopt, dat de zaak-Van Duin voorloopig in het reine zou zijn.

Maar 't is anders geloopt.

Bestiere de Heere het zóó, dat wij dezen broeder mogen behouden.

— Moelijkheden.

Ieder, die ernstig poogt in te dringen in de waarheid Gods, staat elk oogenblik voor moeilijkheden.

De Schrift plaatst er ons voor, niet in Gen 2 en 3 alleen, maar op elke bladzijde.

Dat kan dikwijls als lood wegen op de ziel. Sommigen verstaan dit niet.

Zij kennen geen moeilijkheden, omdat zij er eenvoudig over heenwippen.

Zulke menschen schijnen te benijden, maar zijn inderdaad te beklagen.

Hun leven heeft geen diepgang.

Zij tobben nooit, maar zij missen ook die intense blijdschap, welke het hart vervult, wanneer één van de moeilijkheden wordt opgelost.

Aan den anderen kant zijn er echter ook velen in onzen tijd, die geheel onder de moeilijkheden zitten.

Die er schier nimmer boven uit weten te komen.

Zij vergeten, dat God niet enkel moeilijkheden op onzen weg legt.

Dat Hij ook Zijn licht ons doet toestralen, waarin wij het licht aanschouwen.

Dat het licht den rechtvaardige gezaaid is en vrolijkheid den oprechte van hart.

Er schuilt veel ziekelijks onder hen, die enkel den mond vol hebben van moeilijkheden.

Hun geest is er eenzijdig op gericht om moeilijkheden te zoeken.

Het wordt hun soms tot een sport.

Voor de oplossing van de moeilijkheden heeft men ook van deze lieden weinig te verwachten.

Want wie het onbekende wil ontcijferen moet uitgaan van het bekende.

En nu kan men zoalang in het onbekende rondtasten tot het bekende als uit de heugenis is weggevaagd.

Er is meer, wat mij niet weten, dan wat wij weten.

Zullen we echter tegen die moeilijkheden in heel ons leven, ook in ons kenleven, opgewassen zijn, dan moeten wij ons steeds meer bewust worden van wat wij weten.

Wij moeten met de moeilijkheden worstelen vanuit de zekerheid des geloofs.

En wordt de jubel van die zekerheid onder ons niet al te zelden gehoord?

Treden wij wel genoeg op met de apostolische pretentie: wij weten?

Leven wij wel genoeg uit de werkelijkheid, door onzen Heiland tot uitdrukking gebracht in de woorden, dat, wat den wijzen en verstandigen verborgen is, den kinderkens is geopenbaard?

Wie zich met zijn natuurlijk verstand voor het evangelie plaatst, stemt het den wijsgeerig aangelegden Griek toe, dat het dwaasheid is. En wie met zijn natuurlijk hart het evangelie nadert, sympathiseert met den sensibelen Jood, die er zich aan ergert.

Het evangelie is één groote moeilijkheid.

Alleen het geloof maakt het u gemakkelijk.

Het doet u moeilijkheden oplossen. Gewis.

Maar dat is toch niet het voornaamste van het geloof.

Want het laat nog talrijker moeilijkheden onopgelost.

Doch het doet u daarin actief rusten.

Het „ten deele kennen” wordt u niet een nachtmerrie, maar het stemt u tot ootmoed.

Men hoort tegenwoordig wel redeneeren: ik kan dit niet gelooven, want er zit een moeilijkheid in.

Het geloof echter spreekt: ik neem aan, wat God openhaart, ondanks de moeilijkheid, die het in zich bergt.

Moeilijkheden mogen geen hinderpalen worden voor het geloof, maar behoeven veeleer prikkels te zijn om vaster te gelooven.

Wie zich te meer geslagen voelt onder de overstelpende veelheid van moeilijkheden, bezie eens biddend zijn geloofsbezit.

Het zal hem heerlijk verlichten.

De velen, die thans lijden aan moeilijkheidszucht, zijn slechts te genezen door de berglucht des geloofs.

HEPP.

GEESTELIJKE ADVIEZEN.

! Kon Jezus zondigen?

Door de Synode-drukte ben ik met de beantwoording van vragen, die onderscheidene onzer lezers me toezonden, vrij wat achterop geraakt. 'k Zal m'n best doen, de schade zoo spoedig mogelijk in te halen.

Naar den datum van ontvangst is dan het eerst aan de orde de vraag van H. Z. — als ik constateer dat die H. den naam „Hendrikus” vertegenwoordigt, zal vrager ontdekken, dat ik in hem nog heel goed een oud-catechisant van voor ruim 36 jaar herken — te E., of onze Heere Jezus Christus gedurende zijn leven op aarde had kunnen zondigen.

Deze vraag is zeker niet zonder belang, al is ze — en dat mag ik hier wel even herinneren — niet zóó belangrijk als deze andere, of Jezus ook inderdaad gezondigd heeft.

De laatste is door en door praktisch.

Aan haar hangt de verlossing en zaligheid van die in Christus gelooven.

De eerste is meer van theoretischen aard. En zoo maar de zondeloosheid van onzen Middelaar vaststaat, kan het antwoord daarop, hoe het ook moge uitvallen, de zekerheid van onzen eenigen troost in leven en sterven nooit aantasten.

Ik zet dit voorop, omdat Z., naar het me-voorkomt, eenig gevaar loopt, de twee vragen, in haar beteekenis voor ons Christelijk geloof, niet voldoende uiteen te houden.

Met dit al beseft hij terecht, dat ook de vraag, of Christus gezondigd kon hebben, van belang genoeg is om onder de oogen te worden gezien.

Ze is dat in méér dan één opzicht.

In de eerste plaats, om de eere van den persoon onzes Middelaars, en dan ook om die onzes Gods.

Want zoo Christus had kunnen zondigen, zou daaruit volgen, dat God zijnen Raad tot onze verlossing en zaligheid had gelegd in handen waarin hij niet veilig was, en dat de eeuwige verkiezing der zijnen tot zaligheid een wankel besluit was geweest.

Deze overweging is, naar 't me voorkomt, reeds voldoende, om zonder meer, de vraag, of Jezus heeft kunnen zondigen, zoo beslist mogelijk in ontkenningen zin te beantwoorden.

Doch tot hetzelfde antwoord leidt ons al wat de Heilige Schrift ons aangaande onzen Heere Jezus Christus openbaart.

Zeker, de Schrift legt even grooten nadruk op de waarachtigheid van Christus' menscheijke natuur als op die zijner godheid.

Maar uit Jezus' waarachtige menscheid volgt nog alteminst, al werd dit dikwijls beweerd, de mogelijkheid dat Hij zou hebben kunnen zondigen. Want het kunnen zondigen behoort volstrekt niet tot de menscheijke natuur als zoodanig.

Zoo Adam volhard had in gehoorzaamheid, zou hij de mogelijkheid van zondigen teboven zijn gekomen, en geraakt zijn tot een staat van niet-kunnen-zondigen.

Doch niemand zal beweren, dat hij daarmee opgehouden zou zijn mensch te wezen. De idee van de menscheijke natuur ware daarmee, omgekeerd, bij hem eerst tot haar hoogste werkelijkheid gekomen.

De ontkenning, dat Jezus zondigen kon, tast derhalve zijn waarachtige menscheid niet aan, maar is, integendeel, de belijdenis, dat Hij in voller zin mensch was dan Adam, gelijk hij uit Gods scheppende hand voortkwam: dat Hij het was in den hoogsten en rijksten zin.

Ik sprak tot dusver aldoor van Jezus' menscheijke natuur.

En ik moet daar nu allen nadruk op leggen.